

Oekraïne
en de
Krim

De gebruikte afbeeldingen zijn verkregen via Google afbeeldingen en zijn geclassificeerd als: Rechtenvrij.

Schrijvers moeten in deze opzet van uitgeven zelf de correctie op het zetwerk uitvoeren. Door de werking van het geheugen, dat nogal eens afgaat op eerder gemaakte herinneringen, blijven er wel eens zetfoutjes ongezien bij de controle. Dat doet echter geen afbreuk aan de inhoud.

William Geller

Oekraïne en de Krim

Overzicht over de Oekraïne van vroeger tot heden.
Inclusief de opstanden in de Krim en het oostelijke deel van het land.

©: William Geller
Zie ook: <http://www.AAABoeken.nl>

ISBN-nummer: 9789464058062

Opgetekend 03 2017

Inhoud

Pag. 7 VoorwoordPag. 10 deel 1 In de oudheidPag. 17 deel 2 Voor de eerste WereldoorlogPag. 23 deel 3 Tussen de 1^e en de 2^e WereldoorlogPag. 35 deel 4 Tijdens de 2^e WereldoorlogPag. 61 deel 5 De Koude OorlogPag. 77 deel 6 Korte geschiedenis van RuslandPag. 96 deel 7 De Joden in RuslandPag. 101 deel 8 Bevolking in Oekraïne en de KrimPag. 110 deel 9 Los van RuslandPag. 126 deel 10 De KrimPag. 140 deel 11 Opstand in het oosten van OekraïnePag. 156 deel 12 Poetin

Pag. 162 deel 13 Is er een niet te keren dreiging ontstaan tussen Rusland en de EU met de NAVO?

Pag. 175 deel 14 Roerige tijdenPag. 185 deel 15...De vliegramp

Nawoord

Voorwoord

Oekraïne. Een veel gehoorde naam de laatste tijd en dan vooral omdat er een passagiersvliegtuig is neergeschoten.

Wat is dat eigenlijk voor een land: Oekraïne.

Vrijwel iedereen weet wel dat het in het oosten van Europa ligt en vrijwel iedereen weet ook wel dat het “vroeger” bij Rusland hoorde. Nu is het een zelfstandig land maar dan wel met een sterk verdeelde bevolking.

Waarom is er zoveel interesse voor dit land van de zijde van zowel de Europese Unie, De Verenigde Staten van Amerika als van Rusland. Wil Rusland het land weer inlijven om weer te komen tot het Rusland zoals dat onder Stalin bestond? Willen de Verenigde Staten dit voorkomen door meer macht in Europa te verkrijgen met behulp van de NAVO? De Europese Unie lijkt een ongebreidelde landhonger te hebben en wil, om die te stillen zoveel mogelijk landen aan zich binden. Is dat om zéér ruim betaalde baantjes te scheppen voor Europese politici en hun vriendjes of is dat om meer macht of is het werkelijk om andere landen te verheffen naar ons economisch niveau?

Om te beginnen: Rusland. 17.098.240 km². Dit is verreweg het grootste land ter wereld. Het op één na grootste land is De Verenigde Staten. Die hebben in feite alle macht al in West-Europa. Er zijn slechts drie landen met echte macht: Rusland, de USA en China. Zonder de USA was bijvoorbeeld Nederland een akkergebied geweest voor het Duitse leger dat vrijwel heel Europa had bezet. Zonder de USA zou ook Stalin het hebben verloren van Nazi Duitsland ondanks de eindeloze rij foute beslissingen van Hitler. De Verenigde Staten van Amerika waren, zijn en zullen voorlopig van groot belang blijven voor de vrijheid van de Europese landen. De Europese Unie is een poging om een eenheid te scheppen tussen landen die daarvoor té veel verschillend van elkaar zijn. Er wordt wel eens gezegd: de VS is toch ook opgebouwd uit allerlei Europese burgers en dat is een eenheid geworden. Wel, de VS is minder een eenheid dan men wel eens denkt. Gaan we af op het buitenlandbeleid dan is er wel een zekere eenheid maar de staten hebben onderling grote verschillen.

Neem alleen de uitoefening van de doodstraf: in 32 van de 50 staten wordt die nog steeds uitgevoerd.

Indien er referenda in de Europese landen zouden worden gehouden zou de uitkomst wel eens verrassend kunnen zijn.

Europese eenheid? Tsjechië en Slowakije zijn uit elkaar gegaan. In Vlaanderen is een groot deel van de bewoners vóór afscheiding van Wallonië. De Catalanen en de Basken willen los van Spanje. De Schotten hebben kortgeleden gekozen voor een samen blijven gaan met Engeland. Slechts 52 % was daarvoor. Wel heeft de Engelse regering meer zelfbestuur beloofd. Een soort federale staat met Engeland, Schotland, Wales en Noord-Ierland behoort tot de mogelijkheden. De toekomst zal uitwijzen wat die Engelse belofte waard is.... In het industriële noorden van Italië is een sterke stroming om zich af te scheiden van de rest. Andersom is ook mogelijk: West-Duitsland en Oost-Duitsland zijn samengegaan. Er zijn echter nog steeds enorme verschillen in welvaart in beide gebieden. De toenemende keuze op partijen ter linkerzijde en ter rechterzijde zou ook daar een poging tot uiteengaan van West en Oost kunnen gaan betekenen. Zelfs in Nederland is er een partij in Friesland die van de rest af wil. Europese politici doen er alles aan om hun gigantische salarissen te behouden en zo mogelijk te verhogen (ene) Timmermans gaat in Europa tweemaal zo veel verdienen als hij in Nederland doet). De Duitse krant Die Welt heeft berekend dat meer dan 4300 EU-ambtenaren netto meer verdienen dan de Duitse bondskanselier Angela Merkel. Voor Nederland zou dat betekenen dat honderden EU-ambtenaren meer verdienen dan onze premier Rutte.

Hoe heerlijk moet het zijn om in Brussel (met nog heel wat extra voordeeltjes) Eu-ambtenaar te mogen zijn!

U en ik komen er echt niet voor in aanmerking. Ons land telt ongeveer 13 miljoen kiesgerechtigden. Hiervan zijn er nog geen 350.000 lid van een politieke partij (de PVV kent geen leden). In Brussel werken ongeveer 700 Nederlanders als ambtenaar. Het gaat helaas te ver om hier, in een boek over Oekraïne, daar dieper op in te gaan. Dit wordt alleen aangehaald om erop te wijzen dat de Europese Unie een soort kliek is die er alleen op uit is meer macht te verkrijgen en meer vriendjes in die macht te laten delen. Daarbij gaan ze niets uit de weg. Kennelijk ook niet een mogelijk gewapend conflict met Rusland. We zullen in dit boekje de Oekraïne volgen van de zogenaamde oudheid tot aan het heden.

Het is zeker geen encyclopedie. De opzet is meer bedoeld als tegenwicht tegen de wel erg eenzijdige berichtgeving van de westerse (ook de Nederlandse!) pers: een voortdurend zwart maken van Poetin.

Een, hem vergelijken met Stalin en met Hitler (valt nog mee dat Pol Pot en Mao er niet zijn bijgehaald maar ja dan wordt hij toch wel erg met **linkse** dictators in verband gebracht).

Het hele probleem met en rond de Krim is behoorlijk complex. Er is daarom een indeling gemaakt die als het ware deze zaak in stukken hakt. U kunt alinea's tegenkomen die ook in een ander onderdeel hadden gepast. Ook kunt u zaken tegenkomen die óók in een ander onderdeel ter sprake zullen komen. Bepaalde delen zullen elkaar overlappen zodat u in een deel data kunt tegenkomen die later vallen dan waar een volgend deel mee begint.

Uiteindelijk mag u niet verwachten dat hier een oplossing gegeven gaat worden. Het is meer een waarschuwing tegen de niets ontziende politici die achter onze rug om van alles bekokstoven dat niet van waarde is voor de burger. Die wordt alleen beschouwd als stemvee dat gemakkelijk lekker gemaakt kan worden met loze beloftes

Oekraïne in de vorm per ca 08 2014. De Krim en het opstandige gebied zijn donkergrijs weergegeven.

Deel 1

In de oudheid

Schets. Het Rijk der Hunnen rond 450 n.C. Niet het eerste maar wel groot. Merkwaardig genoeg lag het centrum van het Hunnenrijk in het huidige Hongarije. Maar...ongeveer 700 v.C. hadden de Grieken al een deel van de Krim in handen

Oekraïne was in vroeger jaren niet gunstig gelegen (misschien door de begeerte van de Europese Unie naar meer land en meer macht nog wel niet). Het land was eigenlijk een soort uitloper van het Euraziatische steppengebied.

Voor zover bekend was er in de 8^e eeuw voor het begin van onze jaartelling al sprake van steppenvolken die in de gebieden boven de Zwarte Zee rondtrokken. Ze bestreden elkaar, roofden elkaars vee en maakte tegenstanders die gevangen werden genomen tot slaven. Het rondtrekken was een soort moeten daar ze hun kudden lieten grazen tot een vlakte was kaalgevreten. Dan was er vanzelf de noodzaak verder te trekken en dan was het onvermijdelijk dat ze andere stammen tegen kwamen die hun gras niet wilden afstaan. Gevolg: oorlog.

Het heeft geen zin om terug te gaan tot in de oertijd en tijden als zojuist aangehaald. We beginnen dus maar met de Hunnen. Oekraïne en de Krim hebben vele jaren gezocht onder het juk van die veroveraars.

Je zou de Hunnen kunnen zien als een soort verenigde stammen van nomaden (nomaden zijn: rondtrekkenden) die hoofdzakelijk in de gebieden ten noorden van de Zwarte Zee leefden. Oorspronkelijk afkomstig uit gebieden rond de Oeral onderwierpen ze later ook Germaanse stammen in het oosten van Europa. Vanuit Azië strekten hun tochten zich steeds verder westwaarts uit en zo bereikten ze in de 4^e eeuw Europa.

In die 4^e eeuw rukten de Mongolen met grote horden Europa binnen en versloegen ze de ene na de andere Germaanse stam. Onder die stammen, vooral die in het oosten, brak

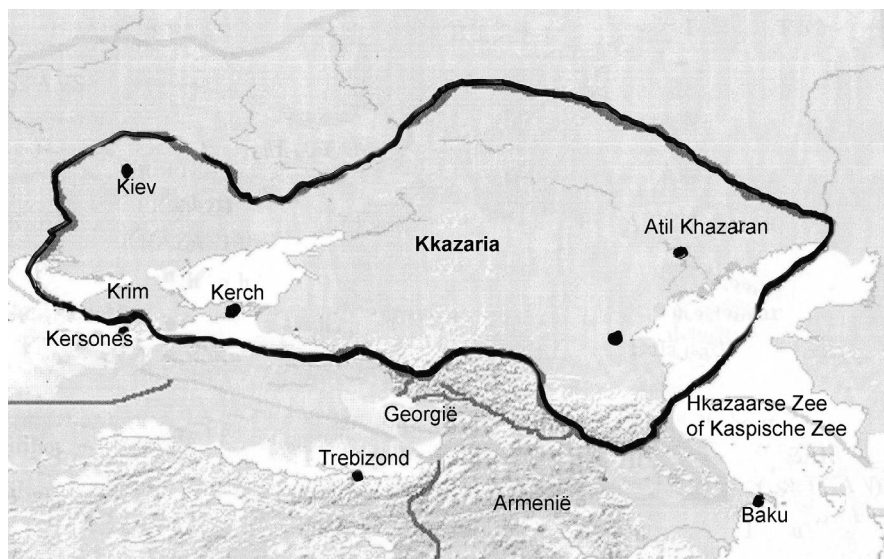
paniek uit en massaal werd een tocht verder naar het westen aangevangen waarbij ze de grenzen van het West Romeinse Rijk overschreden. Daardoor ontstond wat genoemd wordt: de Grote Volksverhuizing (ca 400 n.C.). De Romeinen trokken zich uit de door hen beheerste gebieden terug en in er ontstond een strijd om de macht.

Tijdens die Grote Volksverhuizing en het wegtrekken van de Romeinen veranderde er ook in de bewoning van Nederland veel. De Germaanse stammen verdwenen: opgenomen in andere stammen, verstrooit en/of vernietigd. Nieuwe bewoners werden de Franken en de Sakzen die vanuit het oosten werden opgejaagd. Alleen de Friezen wisten zich te handhaven. Zij kunnen dus als de oudste bewoners van ons land worden beschouwd (Ze worden nu vaak stijfkoppig genoemd en wellicht waren ze dat ten tijde van de volksverhuizing ook al. Feit is dat ze ten opzichte van de Romeinen altijd behoorlijk dwars hebben gelegen).

De bekendste, of misschien beter de beruchtste, Hun was Attila de Hun. Rond 430 werd hij koning der Hunnen. In zijn regeerperiode sloten zich meerdere volkeren zoals de Alanen, de Slaven en de Goten zich bij de Hunnen aan waardoor hun macht vrijwel onstuitbaar werd. Uiteindelijk beheersten ze een gebied dat zich uitstreckte van de Kaukasus tot aan de Rijn.

Een compleet overzicht van wie er allemaal geheerst heeft over het gebied dat nu Oekraïne heeft is hier niet mogelijk daar het uiteindelijk meer om het heden dan om het verleden gaat. Omdat het verleden wèl het fundament is van het heden, halen we een beperkt aantal bezettingen aan.

Rond de vijfde eeuw was er de opkomst van de Chazaren. Altijd al er een groot rijk ten onder ging, stonden de opvolgers te trappelen van ongeduld om de macht over te nemen. Het verbond van de Chazaren bestond in aanvang uit Turkse volkeren. De Chazaren zelf behoorden aanvankelijk bij het rijk der Göktürken.

Schets van het rijk der Chazaren. Inclusief Oekraïne en de Krim.

Zoals heel gebruikelijk in die tijden, ontstond er wel eens een breuk tussen volkeren die met geweld bij elkaar waren gebracht

Zo hebben de Chazaren zich rond 650 n.C. los gemaakt van het moederland. Met het toenemen van hun macht werden ze weer een bedreiging voor anderen. Zo ontstond er een strijd tussen de Bulgaren en de Chazaren in de zogenaamde Pontische steppe

De Pontische Steppe (ook wel Pontisch-Kaspische steppe genoemd) is een steppegebied in het zuiden van Oost-Europa. Het strekt zich uit van de noordelijke oever van de Zwarte Zee tot het gebied ten oosten van de Kaspische Zee en loopt van Oost-Roemenië en Moldavië via Oekraïne en de Krim tot het westen van Kazachstan. Het steppegebied heeft een oppervlakte van bijna 1.000.000 km² en vormt onderdeel van de veel grotere Euraziatische Steppe.

In de strijd met de Bulgaren kregen de Chazaren de overhand. Door de centrale ligging van het rijk: tussen het Byzantijnse en het Islamitische rijk in het Zuiden, de Russische rijken in het Noorden, de Europese rijken in het Westen en de Turkse rijken in het Oosten, werden ze het belangrijkste handelspunt van de toenmalige bekende wereld

De centrale ligging leverde niet alleen voordeel. Tussen het Byzantijnse en het Islamitisch rijk gelegen ontkwamen de Chazaren er niet aan om regelmatig partij te moeten kiezen voor één van die beide. Meest viel de keus op de Byzantijnen. De Chazaren vormden dus een niet te onderschatten buffer tussen de Islamieten en de Christenen. Hierbij mag worden aangetekend dat de Byzantijnen de Chazaren belangrijker achten als bondgenoot dan dat zij dat deden met de meer westelijk gelegen landen als bijvoorbeeld Frankrijk. Door de aanwezige rijkdommen werd het gebied echter door zowel Byzantijnen als Islamieten, evenfel begeerd.

Heel opmerkelijk is een grote bekering van de Chazaren tot de Joodse godsdienst. Door de centrale ligging en haar belang als handelscentrum ook uit verre streken, hadden de Chazaren contact met veel verschillende godsdiensten. De meest opdringerige daarbij waren de Islamieten en de Christenen. Deze groeperingen deden er alles aan om hun godsdiensten onder de Chazaren te verspreiden. Niet alleen omdat beiden hun eigen godsdienst als de enig ware beschouwden maar ook om via de godsdienst invloed te kunnen uitoefenen op de macht in het Chazarenrijk. De Chazaren nu, vonden een geniale oplossing: ze bekeerden zich massaal tot het jodendom. Op die manier konden ze uitbreiding van invloed van zowel Christenen als Moslims voorkomen. Bovendien namen ze zo een soort neutrale plaats in tussen beide machtsblokken waarmee de Islamieten en de Christenen dan maar genoeg moesten nemen.

Net als met andere rijken was ook de duur van het Chazarenrijk niet eeuwig. Rond 960 begon de afbraak. De Chazaren kregen steeds meer last van invallen van omringende volkeren.

De meeste problemen werden veroorzaakt door Kievse Rus, de Oghuz Turken en de Pechenegen. Ook de Byzantijnen gaven hun pogingen om macht te verkrijgen in het rijk der Chazaren nooit op. In de 10e eeuw sloten ze meerdere malen bondgenootschappen met het Kievse Rus en de Pechenegen. Ook de bekering tot het Jodendom die zo'n slimme stap leek, pakte uiteindelijk minder gunstig uit dan verwacht. De bekering had zich namelijk beperkt tot de elite van het rijk en dat bleek funest. De Chazaren waren een verzameling van verschillende volken en die volken moesten bij elkaar worden gehouden. Door het bekeren tot het Jodendom van de leidende klasse werd er een afstand geschapen tussen die klasse en het "gewone" volk. Dan was er ook nog een verschuiving in de overzeese handel doordat de Varjagen van Kiev-Rus daar een steeds groter

aandeel in verworven. In tegenstelling tot veel andere steppes was handel de belangrijkste inkomstenbron voor de Chazaren (niet, wat in die tijden heel gewoon was, het plunderen van omliggende landen) Door afbraak van de handelsbelangen verzwakte het rijk.

Ook de bekende Noormannen (bij ons 800 – 1000 invallen van Noormannen) hebben heel wat geplunderd in de gebieden die nu Oekraïne heten.

Een volgende grote machthebber zijn we al tegengekomen: “Het Rijk van Kiev”.

Dit rijk kwam tot bloei onder Vladimir de Heilige rond het jaar 1000. Je zou kunnen zeggen dat het Kievse Rijk een soort voorloper is van de huidige Oekraïne, het huidige Wit-Rusland en Rusland.

Het rijk besloeg een groot oppervlak en werd bewoond door Slaven, Balten en Finnen in het westen. In het oosten waren er Turkse en Iraanse stammen. Bij de opkomst van het rijk hadden de Zweedse Varjagen de macht in handen. Zij dreven handel langs de rivieren maar wisselden dat ook af met plundertochten (geen ongewone bezigheden in die eeuwen). Onder de opvolger van Vladimir, Jaroslav de Wijze, nam de macht nog aanzienlijk toe en het Rijk van Kiev was een der machtigste staten die er te vinden was, zeker in het oosten van Europa. Vladimir de Heilige was in 988 gehuwd met een dochter van de Byzantijnse keizer (het huwelijk was een veel voorkomend verschijnsel om de machten te bundelen) en had het orthodoxe geloof aangenomen.

Zo ontstond door een soort versmelting van de verschillende culturen: de Slavische, de Byzantijnse en de Christelijke, de basis voor het latere Rusland.

Zoals heel gebruikelijk in die tijden ontstond er bij de dood van Jaroslav de Wijze ruzie over de opvolging ofwel: wie kreeg, of beter wie nam, de macht.

Het Rijk van Kiev op het toppunt van haar macht.

Kaart van Wikipedia

De opvolgers waren in 1237 echter al in de buurt en druk bezig om het Rijk van Kiev te slachten: de Mongolen. In 1240 werd Kiev veroverd en verwoest waarbij het Kievse Rijk ophield te bestaan. Slechts het noordelijk, diep in de bossen gelegen Novgorod, wist complete onderwerping te vermijden.

Dit betekende ook het ten onder gaan van de Oost-Slaven als één geheel: de Oekraïners in het zuiden, de Russen in het oosten en noordoosten en de Wit-Russen in het noordwesten.

Vrijwel iedereen heeft wel eens van Dsjengis Khan gehoord en dat is niet echt verwonderlijk.

De Mongoolse vorst Dsjengis Khan mag wel des werelds grootste veroveraar genoemd worden. Minder prettig was dat die bekendheid vooral ontstond door de grote wreedheden waaraan hij en zijn volgelingen zich schuldig maakten. Zijn krijgstochten gingen naar China, Perzië en Rusland en kostten in die tijd, van toch meest dunbevolkte gebieden, naar schatting ruim 5 miljoen mensen het leven! Dsjengis Khan zijn geboortenaam was Temudjin en hij werd in 1167 geboren als buitenechtelijke zoon van een Mongoolse Vorst. Deze wordt echter kort na de geboorte van zijn zoon vergiftigd door de Tartaren. Dsjengis Khan wordt op 33-jarige leeftijd hoofd van zijn geboortestam en na enige succesvolle veldtochten, waar hij zijn dapperheid en zijn inzicht in de strijd etaleerde, wordt hij op 40-jarige leeftijd benoemd tot hoofd van alle stammen in Mongolië.

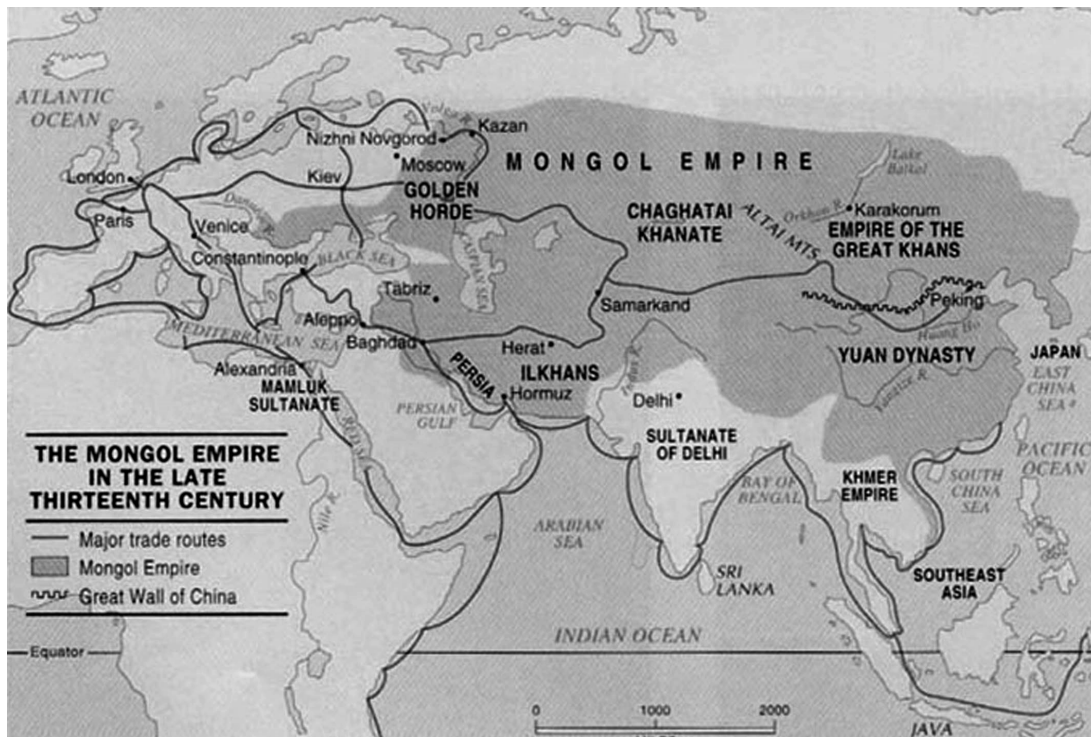

Het Rijk van Kiev op het toppunt van haar macht.

Hij krijgt dan ook pas de naam Dsjengis Khan. Deze titel betekent: Universele Heerser. Het lukt hem om alle nomadenvolken te verenigen tot één volk: de Mongolen. In die tijd begint hij ook aan de opbouw van een voor die tijd enorm leger, waarmee hij in 1207 voor het eerst ten strijde trekt tegen China. Spoedig zouden ook Afghanistan, Pakistan, Iran en Turkije overwonnen worden. Het rijk van Dsjengis Khan besloeg uiteindelijk een oppervlak van ruim 35 miljoen km². Khan was wel wreed maar ook slim.

Wanneer de Mongolen een stad naderde werd dat met veel vertoon van macht en kracht gedaan. Een afvaardiging benaderde de stad en stelde voor dat die zich zou overgeven. Ze zouden als gewone burgers van het rijk worden behandeld. Aanvankelijk werkte die methode niet. De stadsbewoners hadden geen vertrouwen in de Mongolen. De verhalen over hun wreedheden gingen sneller dan de Mongoolse legers zelf. Wat kleinere plaatsen die wisten toch geen kans te hebben met het verdedigen van hun stad, waagden het erop en gaven zich over. Zie, het wonder geschiedde. Ze kwamen er genadig van af. Bij verzet werd meest vrijwel de hele bevolking van een stad uitgemoord en de afgehakte hoofden van de slachtoffers als waarschuwing langs de wegen op een hoop gegooid.

De bevolking die zich zonder strijd hadden overgegeven werden als gelijkwaardig burgers van het Rijk beschouwd met alle bijbehorende rechten als bijvoorbeeld geloofsvrijheid. Natuurlijk waren er ook plichten zoals getrouw aan Dsjengis Khan en een niet geringe belastingafdracht.

Mongoolse Rijk met Oekraïne en de Krim

Aanvankelijk waren het vooral de Turkse volkeren van Centraal-Azië die zich vrijwillig bij de Mongolen aansloten. Voor hen veranderde er niet echt veel. Hun eigen heersers waren ook niet zachtzinnig en wat taal, cultuur en organisatie aanging waren ze al nauw verwant met de Mongolen.

De Mongolen waren uitstekende ruiters en hadden de beschikking over goede paarden. Ook waren ze erkende goede boogschutters. Dit gekoppeld aan de discipline maakte hen schier onoverwinnelijk. Mèt dat er meer steden zich vrijwillig bij hen aansloten, konden ze ook hun opmarsen versnellen.

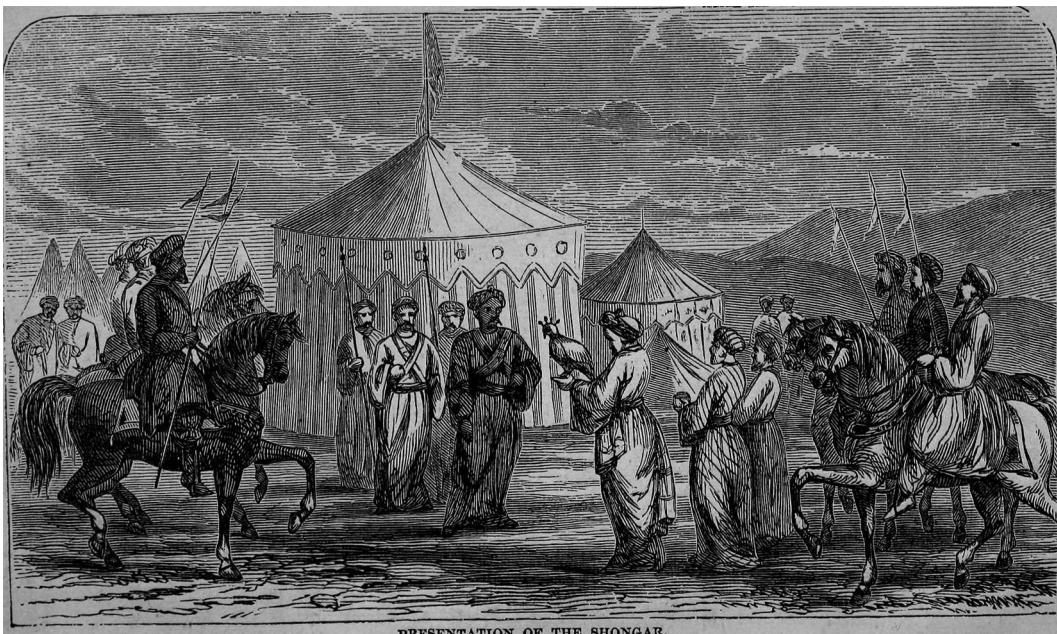
In Europa rukten ze op over de Hongaarse puszta tot aan Boedapest aan toe. Zij veroverden deze stad in 1241. In het zelfde jaar wonnen ze bij Legnickie Pole van een Pools-Duits leger. Om een nieuwe Grote Khan te kiezen trokken ze zich daarna terug uit Europa.

Natuurlijk was er voor de Mongolen wel weer een opvolger. Het Groothertogdom Litouwen was al bezig in de 13^e en 14^e eeuw om zich gestaag uit te breiden. Russische vorstendommen ten westen van de Dnjepr waren het slachtoffer van die uitbreidingsdrift. Zo werd ook Kiev ingenomen (van hoofdstad van een machtig rijk vervallen tot prooi van een andere veroveraar).

Teneinde sterker te staan tegenover de vraatzuchtige omliggende landen, vormde Litouwen in 1569 samen met Polen een soort gemenebest (staten bond). In 1654 werd er

geprofiteerd van dat samengaan. Er kwam oorlog met Rusland toen de Oekraïense leider, Chmelnysky, de Oekraïne onder bescherming van de Russische tsaar Aleksej wilde plaatsen. Dit leidde tot de zogenaamde Pools-Russische Oorlog van 1654-1667). In 1667 werd het Bestand van Androesjovo gesloten: de gebieden ten oosten van de Dnjepr werden een onderdeel van Rusland. Bij de Eeuwige Vrede (wat stelt eeuwig nu eigenlijk voor onder mensen...) van 1686 werd dit bevestigd. In dit uitgestrekte gebied werd het Kozak-hetmanaat opgericht dat een kleine mate van zelfbestuur kende onder de supervisie van de Russische keizer. Onder die keizerlijke bemoeienis werd oostelijk Oekraïne langzaam maar zeker gerussificeerd.

De Krim en de kustgebieden rond de Zwarte Zee vormden van de 15e eeuw het Kanaat van de Krim. Dit Kanaat werd in 1783 door Rusland ingelijfd. De gebieden ten westen van de Dnjepr bleven voorlopig Pools en ondergingen westerse invloeden. Dit bleef gehandhaafd tot de zogenaamde Poolse delingen: Lodomerië en Galicië kwamen in 1772 onder het huis Habsburg. De andere gebieden, met Kiev, werden Russisch in 1793-1795. Men zou kunnen stellen dat in die periode de basis werd gelegd voor de nu nog steeds bestaande verschillen tussen het westen en het oosten.

Ten tijde van Dzjengis Khan

Deel 2

Voor de Eerste Wereldoorlog

Deze scheiding is gemaakt omdat de verdere geschiedenis van Oekraïne, zoals boven reeds vermeld, goeddeels een gevolg is van de situatie zoals die in 1793 – 1795 was ontstaan.

Islam gebied rond 720 n.C.

Daar de Islam nogal een flinke rol speelt in de gebieden waar dit werkje over gaat, misstaat een klein overzicht van dat verschijnsel hier niet.

Mohammed, een analfabeet en de leider van een bende woestijnrovers, kwam met het bericht dat hij door de engel Gabriël zou zijn belast met het uitdragen van het geloof aan God (is hier ook Allah). Hij zou de laatste profeet zijn en alle voorgaande overtreffen. Deze Mohammed was door zijn “werk” al met verschillende godsdiensten in aanraking geweest. De Arabieren zelf, waar ook hij toe behoorde, waren in het algemeen henotheïstisch (aanhangers van meerdere goden waarbij er één als hoofdgod werd beschouwd).

In eerste instantie wendde deze Mohammed zich tot de Joden die veelvuldig voorkwamen en de Arabische gebieden. Hij maande hen om terug te keren tot de zuiverheid van hun geloof en wilde daarbij een leidende rol. De Joden zagen hem niet zitten en het is goed mogelijk dat hier al een basis is gelegd voor de haat tussen Joden en Islamieten die nog immer voortduurt.

Mohammed moest de door hem ontvangen profetieën door anderen laten noteren en dat gebeurde op alles wat maar voorhanden was.

Maar niet alleen de Joden lieten het afweten, ook de Arabieren en dan vooral die in Mekka, zagen niets in de boodschap van Mohammed: hun veelgoderij en de daaraan gekoppelde verering van meer dan 350(!) goden leverde veel geld op en de monotheïstische (één god) geloofsverkondiging van deze profeet bracht die inkomsten in gevaar. Mohammed en zijn groeiende schare volgelingen hebben heel wat strijd moeten leveren voor zij vaste voet verkregen in het Arabië van die dagen.

Na veel problemen vestigde Mohammed zich in 622 in Medina (naam eigenlijk Medinat al-Nabi ofwel stad van de profeet).

Tijdens het leiderschap van Mohammed werd praktisch het gehele Arabische schiereiland (huidig Saoedi-Arabië) onderworpen en dat meestal door strijd te leveren.

Ook na Mohammed's dood hield het strijden niet op.

We geven hier een verre van compleet overzichtje van de daden van de Islam:

633 Inname Alexandrië, inname Antiochië

635 Inname Gaza

637 Inname Jeruzalem

641 Perzië verslagen en de Islam ingevoerd.

649 Verovering Cyprus

679 Cathago door de Islam vernietigd

700 Algiers ingenomen. Christenen weg uit Noord-Afrika

716 Lissabon veroverd

720 Narbonne in Frankrijk ingenomen

732 Karel Martel roept de Islam een halt toe bij Poitiers

826 Islamieten veroveren Kreta

838 Marseille en zuid Italië in Islamitische handen
869 Malta door Islam bezet
994 Klooster van Monte Cassino verwoest door Islam

Dat zijn zo een aantal oorlogsdaden van de zichzelf vredelievend noemende Islam.

Er waren ook tegenslagen:

1055 De Turkse Seltsjoeken uit Centraal Azië veroveren Bagdad. De Kalief mocht geestelijk leider blijven.

1218 Dzingis Khan neemt in het noordoosten van het Moslimrijk grote delen in.

1258 Het kalifaat Bagdad vernietigt. Wel nemen veel Mongolen de Islam aan als godsdienst.

Vanaf de 16^e eeuw zijn het de Turken die, als het zogenaamde Ottomaanse Rijk, de lakens gaan uitdelen.

Door een goede discipline en het gebruik van vuurwapens wisten de Turken grote delen van Europa te veroveren.

Zoals te doen gebruikelijk brachten ze de Islam mee en nog heden is de Islam een belangrijk onderdeel van het leven in gebieden van het vroegere Joegoslavië.

In de negentiende eeuw kwam het tot een groeiende oppositiebeweging tegen het bewind van de tsaren. Die oppositie kreeg al heel snel een nationalistisch karakter. Die beweging was vooral sterk in de regio Lvov (destijds nog Lemberg geheten) Wat de beweging steeds sterker deed worden was de Russische politiek van russificeren door de tsaar van Rusland. In het Oostenrijkse gedeelte van de Oekraïne was de situatie in die tijd wel wat gunstiger maar daar was het weer de invloed van de Poolse adel die al maar sterker werd. Daardoor ontstonden er twee verzetsbewegingen: de Volksvrienden, die autonomie wensten binnen de Habsburgse monarchie, en als tegenstelling de Moskofiënen, die zich vooral richtten op de Russen.

Vanaf het einde van de 18e eeuw ontstond er dus een nationale Oekraïense beweging. Eerst op cultureel gebied, maar vanaf 1840 ook op politiek gebied. Er begon zich al een soort eigentijdse Oekraïense natie te vormen. De werken van de dichter Taras Sjevtsjenko hadden een grote impact op de bevolking en dat stimuleerde het Oekraïense nationale zelfbewustzijn.

In 1840 kwam de gedichtenbundel Kobzar uit die het bewustzijn van de Oekraïners over een veel breder deel van de bevolking van het land in beweging bracht. Door de niet aflatbare druk van de Russische Tsaren-overheid verplaatste de activiteiten van de nationale beweging zich vanaf 1870 naar het westen van Oekraïne. Aan het eind van de 19^e eeuw werden de eerste Oekraïense politieke partijen opgericht. Daarmee kreeg ook de eis voor zelfstandigheid gestalte.

Van grote invloed op alle ontwikkelingen in het gebied waar we het in dit boekje over hebben zijn de Russisch – Turkse oorlogen geweest.

Er zijn tussen 1569 en 1918 niet minder dan 12 oorlogen gevoerd tussen beide staten.

De oorlogen in tijdsvolgorde:

Russisch-Turkse Oorlog (1569-1570). Vrede van Constantinopel (1570)

Russisch-Turkse Oorlog (1676-1681). Vrede van Bachtjsisaraj;

Russisch-Turkse Oorlog (1686-1700). Vrede van Constantinopel;

Russisch-Turkse Oorlog (1710-1711). Vrede van de Proet;

Russisch-Turkse Oorlog (1735-1739). Vrede van Nyssa;
 Russisch-Turkse Oorlog (1768-1774). Vrede en Verdrag van Küçük-Kaynarca;
 Russisch-Turkse Oorlog (1787-1792). Vrede en Verdrag van Jassy;
 Russisch-Turkse Oorlog (1806-1812). Vrede van Boekarest;
 Griekse Onafhankelijkheidsoorlog. Vanaf 1821 met Russische steun tegen het Ottomaanse rijk.
 Russisch-Turkse Oorlog (1828-1829). Verdrag van Adrianopel;
 Krimoorlog (1853-1856). Vrede van Parijs 1856;
 Russisch-Turkse Oorlog (1877-1878). Vrede van San Stefano;
 Kaukasusveldtocht (1914-1918) Dit was een onderdeel van de Eerste Wereldoorlog en de Russische Burgeroorlog (1917-(±)1924). Vrede van Brest-Litovsk in 1918
 Later werd deze vrede bekrachtigd door het Verdrag van Kars in 1921
 Dit laatste conflict kan verdeeld worden in twee delen. Het eerste: 1914 – 1916. Het Ottomaanse rijk liep op haar laatste benen en de Russen konden verschillende overwinningen boeken met verovering van gebied.
 Het tweede: 1918. Mede door de Russische burgeroorlog zagen de Turken kans om met de legers gevormd na de Ottomaanse periode, de Russen terug te dringen en de meeste van de verloren gegane gebieden weer terug te nemen.

Beeld van de Russische revolutie.

Deze revolutie luidde een tijdperk in van grote onderdrukking en massamoorden onder de eigen bevolking en in die van buurstaten. Dit alles onder het mom een Communistische Wereldrevolutie op gang te brengen. Vooral onder de dictator Stalin hebben vele miljoenen dit linkse streven met de dood moeten bekopen.

In het rijtje oorlogen tussen Rusland en Turkije staat ook de oorlog van 1853 – 1856. Dit was een oorlog die al een beetje doet denken aan de latere Grote Wereldoorlog (na het uitbreken van de 2^e Wereldoorlog werd dit verder de 1^e Wereldoorlog genoemd). Mede omdat deze oorlog bekend staat als “de eerste moderne oorlog” en omdat de Krim er een grote rol in speelde, besteden we er wat extra aandacht aan.

De oorlogen tussen de Russen en de Turken berusten goeddeels op de haat van de Islam tegen het christendom. Een haat die is ingegeven door het boek de Koran waarop de Islam is gevestigd. Daarnaast waren er de uitbreidingen van de Islam geweest op Russisch gebied. Zoals te verwachten wilden alle grote landen hun graantje meepikken van het in verval rakende Ottomaanse Rijk. Aanvankelijk ging dat om invloed maar later (1^e Wereldoorlog) ook om grondgebied. Ondanks die uiteenlopende belangen sloten Christelijke landen toch een pact **tegen** het eveneens Christelijke Rusland.

Dus enerzijds Rusland met een troepenmacht oplopend tot $\frac{3}{4}$ miljoen man (inclusief een klein contingent Bulgaren). Anderzijds Het Ottomaanse Rijk, het Verenigd Koninkrijk (Engeland), het Tweede Franse Keizerrijk onder Napoleon III en het toenmalige Koninkrijk Sardinië met een gezamenlijke troepenmacht van een kleine 1 miljoen man.

De Engelsen hadden belangen in de Middellandse Zee in verband met de door hen bezette gebieden in Afrika. De Fransen wilden zogenaamd het belang van de Rooms-Katholieken dienen en dan vooral in Jeruzalem waar de heerser van het Ottomaanse Rijk de scepter zwaaide. Samenwerken met de Ottomanen (Turken) zou dat doel moeten dienen. Van groter belang vond Napoleon III het om de grandeur van het Eerste Franse Keizerrijk te herstellen en verder waren er natuurlijk altijd ook nog economische belangen. Onder andere in de Kaukasus werd gevochten en in nog enkele gebieden. Zeeslagen vonden plaats in de Witte Zee nabij de Barentssee, de Oostzee, de Grote Oceaan en natuurlijk de Zwarte Zee. De zee die de boorden van het schiereiland de Krim omspoelen.

En juist die Krim was het terrein waar het overgrote deel van de oorlog zich afspeelde. Dat deze oorlog wel de eerste moderne oorlog wordt genoemd, komt door het feit dat er ten opzichte van voorgaande oorlogen nogal wat technische vernieuwingen waren. Zo werd er van de spoorwegen gebruik gemaakt op een meer tactische wijze en niet alleen voor troepen en goederenvervoer. Ook werd goed gebruik gemaakt van de telegraaf. Naast technische vernieuwing waren ook voor de eerste keer echte journalisten bij de strijd aanwezig. Voor de legerleidingen was dat niet zo’n goede zaak daar de tekortkomingen van die leiding genadeloos werden blootgelegd en er sloop natuurlijk niet te voorkomen, gekleurd fake nieuws binnen. Waar ook over geschreven werd waren de legio tekortkomingen (net als in de latere 1^e Wereldoorlog waar volkomen onnodige slachtingen plaatsvonden alleen om de generaals “te plezieren” die zelf in volle dekking bleven).

Waren de motieven om deze oorlog te beginnen aan de zijde van, wat men toen al noemde, de geallieerden (verbondenen) al niet echt zuiver ook de tegenstander wist daar wat van. Tsaar Nicolaas I van Rusland beweerde dat het zijn Christelijke plicht was om het Orthodoxe geloof te beschermen tegen de onderdrukking door de Islamiëten. Belangrijker voor de tsaar waren echter zijn belangen in het Zwarte Zee gebied. Daar hadden hij met Sebastopol immers een warmwater haven die het gehele jaar bereikbaar was en die niet alleen de Zwarte Zee zou kunnen beheersen maar hij bij verovering van Istanboel en de Dardanellen die Zwarte Zee ook zou kunnen afsluiten. Daarnaast was dan ook de vrije toegang tot de Middellandse Zee verzekerd.